

ת"פ (רמלה) 10394-06-23 - מדינת ישראל נ' פלוני

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 10394-06-23 מדינת ישראל נ' פלוני

לפני כבוד השופט טל ענר

בעניין: המאשימה מדינת ישראל

נגד

הנאשם פלוני

גזר דין - ללא הרשעה

כתב האישום המתוקן

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן:

באישום הראשון, עבירת תקיפת בת זוג הגורמת חבלה של ממש, לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, תשל"ז-1977. באישום השני, שתי עבירות תקיפה סתם כלפי בת זוג, לפי סעיף 379 ו- 382(ב)(1) לחוק העונשין.

2. לפי החלק הכללי של כתב האישום הנאשם והמתלוננת הם בני זוג נשואים ולהם 4 ילדים קטינים, מהם שלושה על הרצף האוטיסטי.

3. **האישום הראשון** עניינו אירוע מיום 24.12.2022. במועד זה שהו בני הזוג בביתם והתגלע ביניהם ויכוח על רקע הטיפול בילדים. המתלוננת ביקשה מהנאשם לקום ממיטתו ולבוא לסייע לה בטיפול בילד, והוא החל לקלל אותה בעוד היא משיבה כי היא מצטערת שנישאה לו. אז השליך הנאשם לעבר המתלוננת צעצוע פלסטיק שפגע בבנם בן הארבע וגרם לו לשריטה מדממת. המתלוננת קמה וסטרה לנאשם תוך שאמרה לו להתרחק מהילד. הנאשם השיב כי תכנן שהחפץ יפגע בה ולא בילד.

4. בהמשך, הוריד הנאשם מהקיר תמונת קנבס והשליך על המתלוננת. התמונה פגעה בה וגרמה לשריטה בראשה. כשביקשה להתקשר למשטרה לקח לה את הטלפון באומרו כי זה יהרוס את חייה. המתלוננת ניסתה להגיע לטלפון של הנאשם אך הוא חסם בגופו את דרכה והתנצל.

עמוד 1

כשיצאה מהבית חסם בגופו את דרכה למעלית, אך היא המשיכה בדרכה במדרגות ונסעה למשטרה.

5. **האישום השני** התרחש כשבועיים קודם לכן, ביום 9.12.2022. במועד האירוע, הנאשם היה תחת השפעת אלכוהול וביקש ללכת לישון. המתלוננת ביקשה שסייע לה בטיפול בקטינים. הנאשם החליף חיתול לאחד מהם והלך לישון. בסמוך לכך ביקשה המתלוננת שוב את עזרתו. בתגובה קילל אותה הנאשם, קרא לה בשמות גנאי ואמר שחבל שהתחתן אתה. המתלוננת החלה לבכות והנאשם ירק בפניה. למחרת שוחחו בני הזוג והמתלוננת ביקשה להיפרד; בתגובה הכה אותה עם ידו בגרונה ואמר לה שאף אחד לא יגע בה.

תסקירי שירות המבחן

6. הנאשם הופנה לשירות המבחן והוגשו בעניינו שני תסקירים. בתסקיר הראשון, מיום 27.11.2023 נבדקה התאמתו לבית המשפט הקהילתי. שירות המבחן התרשם כי מדובר באדם בעל יכולות הסתגלות, המנהל אורח חיים נורמטיבי באופן יציב וקבוע. בתקופה בה התרחשו האירועים, היו בני הזוג במשבר סביב הטיפול בשלושת ילדיהם בעלי הצרכים המיוחדים, והנאשם פנה לצריכת אלכוהול כדרך להתמודדות עם המצב. שירות המבחן התרשם כי ניתן יהא להפחית את מסוכנותו של הנאשם בעזרת טיפול ייעודי שאינו מצריך ליווי אינטנסיבי של בית המשפט הקהילתי.

7. תסקיר נוסף הוגש ביום 10.7.2024. הנאשם, יליד 1987, נשוי מזה 12 שנה ואב לארבעה, מהם שלושה על הרצף האוטיסטי. משנת 2011 עובד הנאשם כעצמאי בתחום האבטחה והתקשורת. הנאשם מגיע מרקע משפחתי נורמטיבי ותומך ואין לו עבר פלילי.

8. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן את התקופה שבה התרחשו האירועים נשוא כתב האישום, כתקופה קשה מבחינה כלכלית לאחר משבר הקורונה, משברים סביב האבחונים שעברו שלושה מילדיהם באותה התקופה, וההתמודדות עם קשיים התנהגותיים ורגשיים של ילדיהם, ללא כלים להתמודדות עם המצב המורכב. במצב זה, "ברח" הנאשם לשתיית אלכוהול באינטנסיביות שהשפיעה על שיקול הדעת וגרמה להתנהגות אימפולסיבית ותוקפנית.

9. לאחר ביצוע העבירות והגשת התלונה על ידי אשתו, פנה הנאשם לעזרה והפסיק את השימוש באלכוהול. שירות המבחן עמד בקשר עם המתלוננת ואף היא דיווחה כי מאז שהנאשם מצוי בטיפול בתחום ההתמכרויות, הפסיק את צריכת האלכוהול, חל שינוי משמעותי בהתנהגותו כלפיה שהוביל לחיזוק הקשר ביניהם. עוד הוסיפה, כי הוא מגלה מעורבות ואכפתיות, ומוטיבציה גבוהה לשימור מצבו כיום מבחינה זוגית ומשפחתית. מסרה כי כיום איננה חוששת מפניו.

10. מגורמי הטיפול נמסר כי הנאשם מצוי כבר שנה וחצי בטיפול, משתף פעולה באופן מלא. הם מתרשמים מהמוטיבציה הגבוהה שמבטא ומהמחויבות הרבה לתהליך. מדובר במטופל מסור, אחראי ופעיל. בדיקות שתן שמסר הנאשם נמצאו נקיות והוא השתתף גם בקבוצה של שליטה בכעסים.

11. לאחר סקירת גורמי הסיכון והסיכוי המליץ שירות המבחן להעמיד את הנאשם במבחן למשך שנה, ללא הרשעה בדין. זאת, בשל חשש מפגיעה תעסוקתית בנאשם, מפרנס יחיד שעיקר עבודתו מול מוסדות וגורמים ביטחוניים.

טיעונים לעונש

12. בטיעונה לעונש, בשים לב להליך הטיפולי המשמעותי שעבר הנאשם ונוכח עמדת המתלוננת, הסכימה המאשימה כי מקרה זה מתאים לסטייה ממתחמי הענישה מטעמי שיקום, ועתרה להטיל על הנאשם 200 שעות של"צ, צו מבחן, התחייבות ומאסר מותנה. המאשימה עומדת על הרשעת הנאשם ולטענתה טיב העבירות - עבירות אלימות במשפחה "שאינה זניחה" מחייב הרשעה בדין. המאשימה ציינה כי שוחחה עם המתלוננת ואכן עמדתה חיובית, ברם עדיין דווח מפיה על מתיחות בתא המשפחתי.

13. בא כוח הנאשם מבקש לאמץ את המלצות התסקיר במלואן ולבטל את ההרשעה. נטען כי עבירות האלימות בהן הורשע הנאשם אינן ברף גבוה, וביטול הרשעתו לא יפגע באינטרס הציבורי. בנוסף נטען לנזק קונקרטי תעסוקתי - בתחום עבודתו בהתקנת מערכות אבטחה וכן בעבודתו כבוחן מטעם משרד העבודה (הוצגו מסמכים).

14. הנאשם, בדברו האחרון, ציין את שיתוף הפעולה המלא שלו בהליך הטיפולי וביקש את התחשבות בית המשפט.

דיון והכרעה

15. כמתואר לעיל, הצדדים מסכימים שהמקרה דנן מצדיק סטייה לקולא ממתחם הענישה מטעמי שיקום. הסכמה זו מקובלת גם עליי, לאור הממצאים החיוביים מאוד בתסקירי שירות המבחן והישגי ההליכים הטיפוליים בהם השתתף הנאשם. נראה כי מתקיימים כאן, בבירור, תנאי סעיף 40ד לחוק העונשין קרי כי "הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם".

16. בנסיבות אלה מתייתר הצורך לקבוע מהו מתחם העונש ההולם, וניתן לדון ישירות בשאלה היחידה שבמחלוקת: האם לבטל את הרשעת הנאשם.

17. כידוע, ביטול הרשעה מהווה חריג לכלל לפיו, כאשר מוכחת אשמתו של אדם התוצאה היא הרשעה בדין (ע"פ 2083/96 **תמר כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337). לצד זאת נקבע בעניין **כתב** ובפסיקה ענפה מאוחרת להלכה זו, שניתן במקרים חריגים להימנע מהרשעת הנאשם, בהצטרף שני תנאים: (א) סוג העבירה ונסיבות הביצוע מאפשרים לוותר על ההרשעה מבלי לפגוע מהותית בשיקולי הענישה האחרים. (ב) על ההרשעה לפגוע באופן חמור בשיקום הנאשם, ועליו הנטל להוכיח כי ייגרם נזק קונקרטי מהרשעתו. הפסיקה קבעה כי אין די בהצגת אפשרויות תיאורטיות עתידיות בהן עלול להיגרם לנאשם נזק (ר' רע"פ 9118/12 פריגין נ' מדינת ישראל (1.1.2013, פסקה 10), רע"פ 5018/18 בוזגלו נ' מדינת ישראל (21.10.2018, פסקה 9)).

18. ביישום לענייננו, סבורני כי המקרה שבפני מצדיק לאמץ את המלצות שירות המבחן ולבטל את הרשעת הנאשם.

אכן, עבירות אלימות במשפחה, ככלל, מובילות להרשעת הנאשמים. הן מטעמי תיוג, בשל החומרה הידועה שמייחסת הפסיקה לסוג זה של עבריינות, והן משיקולי הרתעה וגמול אותם ניתן להשיג באמצעות רכיבי ענישה שנלווים להרשעה בדין.

עדיין, לא אחת מבטלים בתי המשפט לערכאותיהם השונות הרשעות גם בתיקי אלימות במשפחה, והסנגור הפנה לשורת החלטות כאלה - כל מקרה ונסיבותיו. על מנת שלא להלאות, אסתפק בעניין זה בהפניה לגזר הדין המפורט בת"פ 11606-05-20 **מדינת ישראל נ' מימון**, 30.3.2022. באותו מקרה (שנסיבותיו העובדתיות היו חמורות מבענייננו) בוטלה הרשעת הנאשם ובית המשפט סקר בפסקה 23 שורה ארוכה של מקרים בהם תיקי אלימות במשפחה הסתיימו ללא הרשעה. כמו כן, ר' לדוגמה את עפ"ג (מרכז) 16887-04-22 **כהן נ' מדינת ישראל** (7.7.2024), תיק אלימות במשפחה בו בוטלה ההרשעה על ידי ערכאת הערעור, ואף בהיעדר נזק קונקרטי.

19. מעשי הנאשם, מבלי להקל בהם ראש כלל וכלל, אינם נמצאים ברף חומרה גבוה בנוף עבירות האלימות במשפחה. החבלה שנגרמה למתלוננת באישום הראשון הייתה קלה, שטחית, ובעיקר מקרית (כתוצאה מהשלכת חפץ). אין מדובר באלימות פיסית מכוונת, ולא היה במעשי הנאשם פן מכון של אכזריות, שליטה, ביזוי או התעללות.

20. שירות המבחן בדק ומצא שהאלימות בה נקט הנאשם בשני האירועים המתוארים בכתב האישום, אינה נובעת מדחפים אלימים, אישיות נוקשה או דפוסי חשיבה בעייתיים כפי שניתן למצוא לא אחת בנאשמים בעבירות מהסוג הנדון. הנאשם חווה תקופה משברית קיצונית על רקע השילוב של משבר כלכלי, מגפת הקורונה וסדרת האבחונים של שלושה מילדיו על הרצף האוטיסטי. הנאשם התקשה להכיל את כל אלה, מצא מפלט זמני מן הכאב והדאגה בשתיית אלכוהול, ומפלט שווא זה התגלגל למתח משפחתי, תגובות אימפולסיביות, ובסופו של דבר גם

עבירות פליליות.

21. ההתערבות הטיפולית שנעשתה, תחילה ביוזמת הנאשם ובהמשך בסיוע שירות המבחן, הביאה לשינוי דרמטי לטובה. הנאשם הפסיק לצרוך אלכוהול, הקשר עם בת זוגו התחזק, והיא עצמה מדווחת על שינוי התנהגותי, מעורבות ואכפתיות של הנאשם בתא המשפחתי, והיעלמות הנטייה התגובתית-אימפולסיבית שאפיינה אותו בתקופה המשברית. הנאשם הגדיל לעשות, והוא אף מסייע לדבריו לשיקומם של אחרים ומשמש להם כחונך.

22. בנוסף לחוויה הישירה של בת הזוג - שיש לתת לה משקל בכורה כמי שנמצאת עם הנאשם יום-יומית וחווה את כל קשת ההתנהגויות והתגובות שלו בשגרה, גם גורמי המקצוע סבורים שהתמדת הנאשם בטיפול ושינוי דפוסי ההתמכרות מפחיתים עד מאוד את הסיכון שנשקף ממנו, מציינים לחיוב את המוטיבציה הגבוהה שלו ואת התמסרותו ומחויבותו לאורך זמן לתהליך טיפולי תובעני הכולל טיפול קבוצתי ופרטני.

23. גם בסוגיית הנזק הצפוי מן ההרשעה הדין עם הנאשם: הנאשם הוא המפרנס היחיד במשפחה בה כזכור 3 ילדים בעלי צרכים מיוחדים. הוא בעל עסק בתחום עבודות החשמל, התקשורת ומערכות האבטחה. הוצגו בפניו ובפני שירות המבחן מסמכים, לפיהם נותן הנאשם שירות בין השאר לגורמים ביטחוניים וממלכתיים. בנוסף, הנאשם משמש כבוחן בהכשרות מקצועיות מטעם משרד העבודה.

24. אכן, לא הוכח שהרשעה בדין תגדע לחלוטין את מטה לחמו של הנאשם, אך שוכנעתי כי ההרשעה עשויה לגרום לפגיעה מסוימת בפרנסת המשפחה. בנסיבות המורכבות הייחודיות של משפחה זו, קיימת חשיבות יתרה להבטחת היציבות והביטחון הכלכלי של התא המשפחתי. הכלים שלובים בעניין זה, ובטחון תעסוקתי ישרת במובהק גם את המשך הרגיעה והשיקום של התא המשפחתי.

25. עם זאת, פטור בלא כלום אי אפשר ובכוונתי לכלול בין רכיבי הענישה רכיב גמולי, גם אם מתון, בדמות עבודות של"צ.

סיכום ותוצאה

26. לאור כל האמור לעיל:

א. אני מבטל את הרשעת הנאשם.

ב. אני מורה על העמדת הנאשם במבחן למשך שנה.

ג. אני מחייב את הנאשם לבצע 200 שעות של"צ, לפי תוכנית שיגיש שירות המבחן תוך 45 עמוד 5

ימים.

ד. הנאשם ייתן התחייבות בגובה 5,000 ₪ להימנע בתוך שנה מביצוע עבירת אלימות, לרבות איומים.

זכות ערעור תוך 45 ימים מהיום.

עותק יישלח לשירות המבחן.

ניתן היום, י"ג תשרי תשפ"ה, 15 אוקטובר 2024, במעמד הצדדים.